

Beslisnotitie
AAC Landelijk Gebied

6 maart 2025

**Agendapunt Voortgang Wolvenplan
2025**

Bestemd voor	AAC Landelijk Gebied
Datum vergadering	6 maart 2025
Type notitie	☒ Ter bespreking ☐ Hamerstuk ☐ Mededeling ☐ Ter informatie
Portefeuillehouder(s)	5.1.2.e
Opsteller(s)	5.1.2.e
Contact via	5.1.2.e
Afgestemd met	☐ Programmamanager of -directeur ☒ Werkgroep, stuurgroep of anderszins ☒ AAC-portefeuillehouders ☐ BAC-portefeuillehouders
Onderwerp	Voortgang Wolvenplan 2025
Bijlage(n)	1. Wolvenplan 2025 verwerking feedback AACLG en BACLG

Kern van het onderwerp

Om te komen tot een Wolvenplan 2025 (hierna te noemen WP25) is de input van de AAC LG van 15 januari verwerkt in het WP25. Met betrekking tot de definitie van probleemwolf/probleemsituatie en de tegemoetkoming zonder preventieve maatregelen zal mogelijk een aanpassing volgen na de gesprekken met de BAC LG leden. Om echter op 27 maart aan de BAC een aangepast WP25 voor te leggen is het van belang om de overige wijzigingen vast te stellen.

Gevraagde besluiten

De AAC Landelijk Gebied wordt verzocht:

1. In te stemmen met de aanpassen van het WP25 zoals nu opgenomen en deze voor te leggen aan de BAC LG op 27 maart 2025.
2. In te stemmen met de definitie van probleemwolf zoals opgenomen in het WP25.
3. De besluitvorming van de inzet van preventieve maatregelen op basis van de uitkomsten van de gesprekken met BAC LG leden indien nodig aan te passen.

Notitie

Aanleiding

In de BAC LG op 5 december 2024 is besluitvorming over het interprovinciale wolvenplan doorgeschoven naar 27 maart 2025. Om te komen tot een Wolvenplan 2025 (hierna te noemen WP25) is in overleg met de bestuurlijke portefeuillehouders wolf besloten om via de AAC LG de bestuurlijke reacties van provincies (al dan niet op basis

6 maart 2025

**Agendapunt Voortgang Wolvenplan
2025**

van de annotaties) op te halen en te bundelen. Op basis van deze gebundelde reacties zijn een aantal reacties en voorstellen voor aanpassing van het WP25 geformuleerd, inclusief een aantal daaraan verbonden beslispunten en ter advisering voorgelegd aan de AAC LG.

De AAC LG heeft geconstateerd dat er tussen provincies zowel overeenkomsten als verschillen bestaan ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen. Op basis van de constatering dat er tussen provincies nog altijd grote verschillen zijn, was het advies om de mogelijkheden om provinciaal te differentiëren nader in beeld te brengen, en daarbij ook te duiden welke ruimte voor differentiatie al geboden wordt in het voorliggende plan. De AAC LG adviseerde de BAC LG hier verder over te spreken.

Het advies van de AAC LG is op 16 januari besproken met de portefeuillehouders natuur. Om besluitvorming in de BAC LG op 27 maart 2025 te bevorderen, zullen de komende weken gespreksgroepjes van 3 à 4 BAC LG-leden met de wolf in portefeuille ingepland worden, om te spreken over de overeenkomsten en verschillen ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen in het WP25, zoals besproken in de AAC LG. Deze gesprekken zullen worden voorgezeten door één van de portefeuillehouders wolf en georganiseerd door IPO. Met deze werkwijze verwachten de portefeuillehouders wolf (en natuur) en IPO dat in de BAC LG op 27 maart een besluit over het WP25 genomen kan worden.

Argumentatie bij gevraagde besluiten

1. De aanpassingen van het WP25 zijn verwerkt op basis van de aangedragen bestuurlijke reacties van eind december 2024. In de toegestuurde versie van het WP25 zijn deze wijzigingen nog zichtbaar.

2a. Door aan te sluiten bij de door LVVN voorgestelde definities wordt niet afgedaan aan het feit dat nog altijd alle toestemmingsbesluiten waarmee een interventie wordt gerealiseerd, voldoende gemotiveerd dienen te zijn. Dit blijft casusspecifiek.

2b. Om het WP25 in lijn te brengen met voorgestelde definities probleemwolven en probleemsituaties van LVVN, zou eigenlijk een escalatietrap moeten worden toegevoegd in de interventierichtlijnen voor de situaties dat aversieve conditionering niet werkt bij onderstaande twee scenario's.

- wolf-mens ('Wolf wordt gezien op minder dan 30 meter* van bewoonde huizen. Het betreft verschillende incidenten in hetzelfde gebied gedurende een periode van enkele weken.') en de situatie
- wolf-hond ('Wolf benadert tenminste twee keer aangelijnde honden, maar is niet agressief. (Verschillende eigenaren en verschillende honden.)')

Omdat wolven in deze scenario's geen onnatuurlijk gedrag vertonen maar met een dergelijke classificering als 'probleemwolf' wel 'uit de populatie verwijderd' zouden moeten/kunnen worden, is aanpassing wenselijk. Dit schept evenwel onrealistische verwachtingen bij publiek, aangezien een omgevingsvergunning voor een dergelijke situatie juridisch zeer moeilijk te motiveren zou zijn.

Voorstel is dus om hier af te wijken van het voorstel van LVVN.

2c. Bij de situatie mens-wolf is het advies om ook af te wijken van de definitie van LVVN.

6 maart 2025

**Agendapunt Voortgang Wolvenplan
2025**

situatie g): Wolf reageert actief agressief op mensen bij verstoring en valt mensen aan wordt door LVVN en provincies verschillend gecategoriseerd.

In het WP25 noemen provincies dit een probleemsituatie, LVVN noemt het een probleemwolf. Aansluiten bij die definitie van LVVN zou, kort gezegd betekenen dat actieve verstoring door mensen, wat agressief gedrag van de wolf veroorzaakt, aanleiding is voor bevoegd gezag om de wolf af te schieten. Ecologisch gezien is dit 'normaal gedrag' van de wolf. Ook hier scheidt dit onrealistische verwachtingen bij publiek en nodigt dit uit om (gevaarlijke) confrontaties met wolven op te zoeken.

2d. Voor situatie c in de interventierichtlijn wolf-vee is aangesloten bij de definitie van LVVN, inclusief de term 'tenminste twee keer' (wolvenaaval op vee). In de eerder voorgelegde conceptversie van het Wolvenplan 2025 hanteerden we hier de term 'meermaals'. Advies is om in te stemmen met deze wijziging. De beoogde provinciale vrijheid om pas bij méér dan twee aanvallen over te gaan tot een interventie, blijft behouden (door de term 'tenminste').

Kanttekeningen

2a. Het is nog niet bekend of LVVN de aangepaste definities van de provincies over wil nemen zodat deze sluitend is.

In de IPO werkgroep van 13 februari wordt de provinciale ambtelijke inbreng afgestemd. Tegelijkertijd vindt afstemming plaats met het ministerie van LVVN met als doel om voor de AAC LG een afgestemde reactie te hebben.

2b. De ambtelijke voorkeur dient ook nog bestuurlijk voorgelegd te worden.

Input vanuit voorbereidende overleggen

Naar aanleiding van bespreking in de IPO werkgroep Natuurwetgeving nader invullen.

Consequenties

Planning

Om besluitvorming in de BAC LG op 27 maart 2025 te bevorderen, zullen de komende weken gespreksgroepjes van 3 á 4 BAC LG-leden met de wolf in portefeuille ingepland worden, om te spreken over de overeenkomsten en verschillen ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen in het WP25, zoals besproken in de AAC LG. Deze gesprekken zullen worden voorgezeten door één van de portefeuillehouders wolf en georganiseerd door IPO.